

UPSC CSE 2014 MAINS PAPER 7 DECEMBER 19, 2014 GUJARATI OPTIONAL PAPER II QUESTION PAPER

GUJARATI

Paper—II

(Literature)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 250

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **Two Sections**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question Nos. 1 and 5 are compulsory and out of the remaining, **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** from each section.

The number of marks carried by a question/part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in chronological order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the answer book must be clearly struck off.

SECTION—A

- Q. 1. નીચે દર્શાવેલ પાંચેય કૃતિ-અંશોનું સંદર્ભમૂલ્ય સમજાવો (150 શબ્દોમાં) :— 10×5=50
- Q. 1(a) કામુકજનમનજીવનુ તી વનુ નગર સુરંગુ,
રાજુ કરઈ અવિભંગિહિ રંગિહિ રાઉ અનંગુ. 10
- Q. 1(b) અજાયક પ્રત મેં મૂક્યું આજ, ખોઈ લાખ ટકાની લાજ. 10
- Q. 1(c) શબ્દ વિના સોહ સદા, વેત્તા વિના વેવું;
જાણે કો સંત સીધી કલા, આકાશ વસેવું. 10
- Q. 1(d) વિશુદ્ધ સ્નેહનું જોડું વિશ્વસૌન્દર્યમાં વહે :
વિલાસી વિધુ ને તારા નભથી નીરખી રહે ! 10
- Q. 1(e) અલકબેન, હું તો તમારો ભાઈ થાઉં, હોં ! 10
- Q. 2. નીચેના મુદ્દાઓ વિશે સમીક્ષાત્મક દૃષ્ટિથી ચર્ચા કરો :—
- Q. 2(a) કરુણપ્રશસ્તિ કાવ્ય તરીકે 'ફાર્બસવિરહ'ની લાક્ષણિકતાઓ. 20
- Q. 2(b) 'વસંતવિલાસ'માં તત્કાલીન સમાજનું નિરૂપણ. 15

Q. 3. સદૃષ્ટાંત વિવેચનાત્મક નોંધ લખો :—

- Q. 3(a) 'ચંદ્રચંદ્રાવતીની વાર્તા'માં સિદ્ધ થતી પદ્યવાર્તાની સ્વરૂપગત વિશેષતાઓ. 20
- Q. 3(b) 'સુદામાચરિત્ર'માં વ્યક્ત થતું મૈત્રીનું મહિમાગાન. 15
- Q. 3(c) 'મારી હકીકત'માંથી ઊપસતું નર્મદનું વિવિધરંગી વ્યક્તિત્વ. 15

Q. 4. નીચેના પ્રશ્નોને કૃતિના મર્મ સંદર્ભે સમજાવો :—

- Q. 4(a) 'અખેગીતા'માં ચિંતન અને સર્જનનો સમન્વય. 20
- Q. 4(b) 'સરસ્વતીચંદ્ર' ભાગ-૧માં પ્રગટ થતી ગોવર્ધનરામની કલાદૃષ્ટિ. 15
- Q. 4(c) 'પૂર્વાલાપ'માં પ્રતીત થતું 'કાન્ત'નું ઊર્મિકવિત્વ. 15

SECTION—B

Q. 5. નીચે દર્શાવેલ પાંચેય કૃતિ-અંશોનું સંદર્ભમૂલ્ય સમજાવો (150 શબ્દોમાં) :— 10×5=50

- Q. 5(a) બાળપણને હવે ક્યાંક સંગોપીને રાખવું પડશે,
નહીં તો શાણપણ એને વટાવી ખાશે. 10
- Q. 5(b) એક આનંદના સાગરને જલ જાય સરી મુજ બેડી. 10
- Q. 5(c) સ્વરાજ તો આપણા મનનું રાજ્ય છે, તેની ચાવી સત્યાગ્રહ, આત્મબળ કે દયાબળ છે. 10
- Q. 5(d) કન્યાઓની આશા, મારી કવિતાની નશોનું રુધિર. 10
- Q. 5(e) મનના મોરલા મનમાં જ રમાડવા અને એમ મનખો પૂરો કરવો. 10

Q. 6. સદૃષ્ટાંત વિવરણાત્મક નોંધ લખો :—

- Q. 6(a) 'પાટણની પ્રભુતા'માં ઇતિહાસ અને કલ્પનાનું સામંજસ્ય. 20
- Q. 6(b) 'હિન્દસ્વરાજ'માં વ્યક્ત થતી ગાંધીજીની હિન્દપ્રીતિ. 15
- Q. 6(c) 'ધ્વનિ'નાં કાવ્યોમાં પ્રગટ થતાં કવિત્વના ઉન્મેષો. 15

Q. 7. નીચેના મુદ્દાઓ વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો :—

- Q. 7(a) પ્રાદેશિક નવલકથાના પરિપ્રેક્ષ્યમાં 'માનવીની ભવાઈ'ની સિદ્ધિઓ. 20
- Q. 7(b) 'કાવ્યની શક્તિ'માં રા.વિ. પાઠકની નિજી કવિતા-વિચારણા. 15
- Q. 7(c) 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર' ભાગ-૧માં પ્રગટ થતી શૌર્ય અને શહાદતની ભાવના. 15

Q. 8. સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો :—

- Q. 8(a) 'જનાન્તિકે'માં અનુભવાતી લલિત નિબંધની વિલક્ષણતાઓ. 20
- Q. 8(b) 'સપ્તપદી'— ગુજરાતી કવિતાનું સીમાચિહ્ન. 15
- Q. 8(c) 'અશ્વત્થામા'ની સામગ્રી અને સજકતા. 15